

varksom og forsigtig med at gjøre altfor store, hyppige og pludselige Forandringer her. — Jeg begjærte Ordet igaar, efter at det ærede Medlem fra Langeland (Brandes) havde udtalt sig, fordi jeg, foruden at angive min personlige Stilling til Forslaget, ønskede at gjøre forskellige Bemærkninger mod de Betragtninger, han fremførte. Afstilligt af, hvad jeg kunde ønske at sige, er tilbøielig blevet sagt af ærede beredte følgende Lærere. Jeg kan ganske vist ikke helt slutte mig til de imødegaaende Betragtninger, der ere blevne fremskret af disse og særlig af den ærede sidst foregaaende Lærer (Soltstein-Vedreborg), men jeg kan dog i saa væsentlige Punkter slutte mig dertil, at jeg ikke finder Anledning til at komme dybt ind paa adskillige af de Forhold, jeg ellers kunde have ønsket at berøre. Jeg kan saaledes med Hensyn til Spørgsmaalet om Universitetets Stilling og Opgave for en Del henholde mig til, hvad der nu blev omtalt af den ærede sidste Lærer. Jeg tror, at man ofte er tilbøielig til at overse, at Universitetet har en dobbelt Opgave — det ærede Medlem jagde en tredobbelt Opgave, men jeg tror, at de to falde saa nær sammen, at man kan sammensætte dem under een Betegnelse. Universitetet er dels vor høieste videnskabelige Institution, bestemt til at følge med Videnskabens Udvikling i andre Lande og efter Gode yde sit Bidrag til dens yderligere Fremme, og dels er det paa den anden Side en Skole for de unge Studerende, og det hvad enten man sætter Blikket paa dem, som særlig søge at uddanne sig til Stats tjenesten, eller paa dem, der søge at uddanne sig for private Stillinger og Privaterhverv, saasom til Læge eller Lærervirksomheden eller lignende Stillinger. Men idet Universitetet har denne dobbelte Opgave, og Midlerne og Kræfterne hertil er ere saa begrænsede, følger deraf, at ikke blot Universitetet i sin Helhed, men ogsaa hver enkelt Universitetslærer har denne dobbelte Opgave, og dette maa atter med Nødvendighed føre til, at Nogle vilde blive mere stiftede til at udføre den ene Side af Opgaven, og Andre mere stiftede til at udføre den anden Side af Opgaven, og det er da ikke saa underligt, om der kan komme til at lyde stærke og høiroste Klager over den Maade, hvorpaa Arbejdet udføres af enkelte Lærere. Men derfra, at enkelte Lærere ikke kunne gjøre fuld Syldst i begge Retninger, behøver man dog neppe at slutte til, at de ikke burde have Plads ved Universitetet, men burde fjernes derfra. Det forekommer mig nu, at det ærede Medlem fra Langeland ved sine Udtaleser gik snart udelukkende ud fra det ene Synspunkt og snart udelukkende ud fra det andet Synspunkt, at han snart talte om Universitetet som en rent videnskabelig Højskole med udelukkende videnskabelig Virksomhed, snart talte om Universitetet udelukkende som en Skole for vordende Embedsmænd, og deraf kommer vistnok endel af de efter min

Mening stjøve Betragtninger, som det ærede Medlem, der nys talte, rigtig imødegik, saaledes den Slutning, han vilde drage fra Antallet af de ved enkelte Læreres Fordrag tilstedeværende Studerende. Det ærede Medlem nævnte igaar to Universitetslærere, som han mente kun i ringe Grad fyldestgjorde Forbringerne til en egentlig Lærervirksomhed, nemlig — det ærede Medlem nævnte dem — de nu afdøde Professorer Brøchner og Westergaard; men jeg er overbevist om, at det ærede Medlem sidst af Alle vilde have disse to Lærere fjernede fra Universitetet af den Grund, fordi de netop som Videnskabsmænd nøde en saadan Anerkjendelse, at man maatte være glad ved at tælle mange Mænd af den Bestaafenhed i Universitetets Lærerkreds. Dersom altsaa vort Universitet skulde kunne fuldtud til enhver Tid løse sin dobbelte Opgave, saa vilde det kun kunne ske ved Anvendelsen af et betydelig større Antal Kræfter saaledes, at man til den egentlig mere opdragende Virksomhed kunde faae det Antal Kræfter, som vare fornødne og særlig stiftede og oplagte dertil, og desforuden have Plads for de mest fremragende, videnskabelig anlagte Mænd heri Landet; men jeg tror ikke, at man vil kunne stasse saa store Midler tilvoie, som vilde udfordres hertil. Jeg tror dernæst, som det vist ogsaa, saavidt jeg hørte, blev gjort gjældende af den foregaaende ærede Lærer, at den Opfattelse, som det ærede Medlem fra Langeland gjorde gjældende med Hensyn til Afholdelsen og Indretningen af Examinet, saar endel i Modstrid med, hvad der i Almindelighed er blevet gjort gjældende fra dette Things Side. Det er en Anke, som jeg hyppig har hørt her i Thinget, at Universitetet skulde stille sig altfor meget til Opgave at gjøre de Studerende til Videnskabsmænd. Jeg tror, at denne Anke i det Væsentligste er ubesjæet, men jeg erkjender, at, dersom Examinerne bleve indrettede paa den Maade, som det ærede Medlem anbefalede, vilde Konsekventen blive den, at man maatte lægge en langt større Vægt paa at gjøre de Studerende til Videnskabsmænd. Men jeg tror, at Enhver, der har hørt med Universitetsgjæringen og de Studerende at gjøre, vil have en aldeles bestemt Erkjendelse af, at kun et forholdsvis, lille Tal af de Studerende have de fornødne Betingelser for at blive Videnskabsmænd, og det vilde derfor ganske sikkert være forøilet, om man fra Universitetets Side lagde Hovedvægten paa at gjøre de Studerende til Videnskabsmænd. Det er imidlertid ogsaa noget ganske Andet, vi stræbe henimod, vi stræbe henimod at give de Studerende en videnskabelig Uddannelse, men det er jo noget ganske Andet end at gjøre dem til Videnskabsmænd. Det, at vi give dem en videnskabelig Uddannelse, vil sige, at vi lægge Hovedvægten ikke paa at bringe dem et vist, bestemt afsluttet Maal af Rundstaber, ikke paa at give dem visse, bestemt afsluttede Resultater af Viden-